

РЕШЕНИЕ

№ 3743

гр. София, 08.06.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Второ отделение 82 състав,
в публично заседание на 29.05.2023 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Вената Кабурова

при участието на секретаря Цветелина Заркова, като разгледа дело номер **3066** по описа за **2023** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл.145 – чл.178 от Административно-процесуалния кодекс /АПК/.

Образувано е по жалба на Т. П. Д. чрез адв. Д. Д. срещу отказ УРИ: 513-р-32480/14.03.2023 г. на старши комисар К. М. – директор на СДВР, с който на основание чл. 89, чл. 90, чл. 91, чл. 92, чл. 93, чл. 111, ал. 2 от Закона за гражданската регистрация, чл. 26, ал. 1, т. 5 от Закона за българските лични документи (ЗБЛД) и чл. 6, ал. 3 от Инструкция № Из-417/10.03.2010 г. за организацията и технологията на работа в структурите на МВР при издаване на българските лични документи, е отказано издаването на лична карта на жалбоподателя по заявление рег. № 2784/14.02.2023 г., подадено в 05 РУ-СДВР.

Жалбоподателят, чрез адв. Д. излага доводи за незаконосъобразност на обжалвания отказ. Иска се от съда да постанови решение, с което да отмени отказа и да бъде задължен административния орган да удовлетвори искането по заявлението. В съдебно заседание пълномощникът на жалбоподателя претендира присъждане и на разноски по делото, съгласно представен списък по чл. 80 от ГПК.

Ответникът – редовно призован, не се явява и не изпраща представител.

Съдът, като взе предвид доводите и възраженията на страните и прецени доказателствата по делото, в тяхната съвкупност, въз основа на наведените в жалбата основания и като извърши служебна проверка относно законосъобразността на оспорения административен акт, приема за установено от фактическа страна следното:

На 14.02.2023 г. жалбоподателят Т. Д. подал заявление рег. № 2784/14.02.2023 г. в отдел „БДС“ към 05 РУ-СДВР за издаване на лична карта, тъй като личната му карта била открадната в края на 2022 г. На жалбоподателя било предоставено автоматично попълнено заявление за издаване на лична карта, с посочен постоянен адрес: [населено място], [улица], Столична община. На този адрес се намирало жилището на баща му, което било прехвърлено на трето лице и Д. не живеел там отдавна. Към момента бил бездомен и настанен в Център за временно настаняване „С. Г.“ в [населено място]. Служителят в отдел „БДС“ информирал жалбоподателя, че този адрес е „невалиден“ и следва да заяви нов постоянен адрес. Жалбоподателят отбелязал „невярно“ на автоматично попълнения в заявлението постоянен адрес и написал в заявлението като постоянен адрес: Столична община, [населено място],[жк], [жилищен адрес]. Това било неговото местоживееие записано в личния му регистрационен картон при раждането му, като в това жилище той живеел заедно с майка си до смъртта ѝ през 1998 г. При подаването на заявлението на основание чл. 6, ал. 3 от Инструкция № Из-417/10.03.2010 г. за организацията и технологията на работа в структурите на МВР при издаване на българските лични документи (Инструкцията) служителят в отдел „БДС“ указал на Д., че в тридневен срок следва да представи удостоверение за постоянен адрес от район „Л.“- СО, за което заявителят се подписал, че е уведомен на гърба на заявлението. Към заявлението си жалбоподателят приложил и копие от личния си регистрационен картон.

На 15.02.2023 г. с писмо, подадено чрез Системата са сигурно електронно връчване (ССЕВ), от името на жалбоподателя, чрез адв. Д. Д., до началника на отдел „БДС“ при СДВР били изпратени следните удостоверения: за постоянен адрес; за промени в постоянен адрес; за вписване в регистъра на населението; за настоящ адрес и за промени на настоящ адрес на Т. Д., всичките от 10.02.2023 г., както и пълен препис от личния му регистрационен картон, в който бил отбелязан първият му адрес към момента на раждане, а именно [населено място],[жк], [жилищен адрес]. Видно от представените удостоверения е, че в електронния регистрационен картон на жалбоподателя липсват пълни данни за неговата адресна регистрация – както за постоянен, така и за настоящ адрес, като единствено е посочен [населено място], Столична община.

На 09.03.2023 г. на електронната поща на адв. Д. било изпратено писмо рег. № 513000-16974 от началник отдел „БДС“-СДВР, в което се посочвало, че жалбоподателят няма връзка с искания постоянен адрес в[жк], като издаването на лична карта с този адрес щяло да наруши правата на собствениците на имота. Поради това било незаконосъобразно да бъде издадена лична карта без адрес или със заличен адрес (каквото бил случаят), още повече, че компютърният софтуер на НАИФ НРБЛД бил съобразен с разпоредбата на чл. 111, ал. 2 от Закона за гражданската регистрация (ЗГР), където изрично било посочено, че предоставените от ЕСГРАОН данни за гражданска регистрация на лицата имат задължителен характер за останалите информационни системи, поради което отдел БДС-СДВР бил във физическата невъзможност да отпечата български личен документ с невалиден адрес.

На 14.03.2023 г. бил издаден отказ УРИ: 513-р-32480/14.03.2023 г. от старши комисар К. М. – директор на СДВР, в който с идентични мотиви като тези в горесцитираното писмо и на основание чл. 89, чл. 90, чл. 91, чл. 92, чл. 93, чл. 111, ал. 2 от ЗГР, чл. 26, ал. 1, т. 5 от ЗБЛД и чл. 6, ал. 3 от Инструкцията било отказано издаването на лична карта на жалбоподателя. Актът бил приобщен към подаденото от

Д. заявление за издаване на лична карта, като на основание чл. 10, ал. 8 от Правилника за издаване на български лични документи жалбоподателят следвало да получи на място издадения отказ и собственооръчно на указаното място в заявлението да попълни имената си, дата и място на получаване и да положи подпис пред длъжностното лице. Жалбоподателят не се явил в отдел „БДС“ към ОУ-СДВР, за да му бъде връчен отказът. За съществуването на този акт бил информиран от съда с разпореждане от 06.04.2023 г., тъй като препис от отказа бил приложен в изпратената до съда административна преписка. В нарочна молба от 27.04.2023 г. адв. Д. посочила, че жалбата ѝ следва да се счита подадена срещу отказа на директора на СДВР.

При така установеното от фактическа страна, съдът достигна до следните правни изводи:

Жалбата е допустима, като подадена от надлежна страна в законоустановения срок срещу подлежащ на оспорване административен акт.

Разгледана по същество, жалбата е основателна.

Процедурата по издаване на документ за самоличност представлява административна услуга по смисъла на § 1, т. 2 от ДР на Закона за администрацията, като формата на заявленията/исканията, редът и сроковете за отстраняване на недостатъци в тях, препращането на компетентен орган, сроковете за извършване на административни услуги, както и другите въпроси, свързани с издаването на актове във връзка с административното обслужване се определят в глава пета, раздел I от АПК, с оглед общата препратка на чл. 7 от Наредбата за административното обслужване.

Съгласно чл. 23, ал. 1 от ЗБЛД, личната карта на българските граждани е основен идентификационен документ за самоличност, валиден на територията на Република България или на територията на друга държава съгласно международни договори, като предвид чл. 31, ал. 1 от ЗБЛД, те се издават и подменят от органите на Министерството на вътрешните работи по постоянния адрес на лицето, след представяне на заявление и документи по гражданско състояние, издадени от местната администрация по ред, установен с акт на Министерския съвет. В случая последно известният постоянен адрес на жалбоподателя е в [населено място], поради което процесният отказ е издаден от компетентен орган и по аргумент от чл. 7, ал. 1, т. 1 ПИБЛД, съгласно който заявленията за издаване на български лични документи се подават: за лична карта и/или паспорт - в районно управление на Министерството на вътрешните работи (ОУ на МВР), областните дирекции на Министерството на вътрешните работи (ОДМВР) по постоянен адрес, дирекция "Български документи за самоличност"(ДБДС) - МВР, или в дипломатическите или консулските представителства на Република България в чужбина.

Оспорения акт отговаря на изискванията на чл. 59 от АПК. Същият е издаден в законоустановената писмена форма и съдържа всички задължителни реквизити, включително фактическите и правните основания, послужили за издаването му. В хода на производството не са допуснати съществени нарушения на административнопроизводствените правила. Административният орган, обаче, е приложил неправилно материалния закон, което е довело до издаването на незаконосъобразен административен акт, подлежащ на отмяна по следните съображения:

Съгласно нормата на чл. 4, ал. 1 от ЗБЛД всеки български гражданин има право на документ за самоличност. В разпоредбата на чл. 29, ал. 1 от ЗБЛД е предвидено, че всеки български гражданин, който живее на територията на страната, е длъжен в

срок до 30 дни след навършване на 14-годишна възраст да поиска издаването на лична карта. Член 18, ал. 1, т. 9 от ЗБЛД предвижда, че заявлението за издаване на български документ за самоличност задължително съдържа данни за постоянен адрес. Постоянният адрес е адресът в населеното място, което лицето избира да бъде вписано в регистъра на населението.

В процесния случай издаването на документ за самоличност – лична карта от страна на органите на СДВР е отказано, на основание чл. 6, ал. 3 от Инструкция № Из-417 от 10.03.2010 г. за организацията и технологията на работа в структурите на МВР при издаване на българските лични документи, поради непредставяне на изискан документ в тридневен срок, а именно – удостоверение за постоянен адрес в [населено място],[жк], [жилищен адрес].

Към датата на раждане на жалбоподателя 20.11.1980 г. е била в сила Наредба за гражданското състояние /Н./, обн. ДВ. бр.75 от 30 септември 1975г., отм. ДВ. бр.41 от 18 май 2004г. Същата установява реда и начина на регистрацията на данните, които определят гражданското състояние на лицата. Според чл. 3 от Н. /отм./ данните за гражданското състояние на лицата се вписват в регистрите за гражданското състояние и в личните регистрационни картони /ЛРК/ на лицата, от които се формират регистрите за населението.

От представените по делото, а и пред административния орган документи е видно следното:

В личния регистрационен картон на жалбоподателя, съставен на 05.08.1981 г. в графата „местожителство“ и „местоживееене“ е записано – Столична община, [населено място],[жк], [жилищен адрес]. Вписването е в съответствие с чл. 81, ал.1 от Н. /отм./, регламентиращ съдържанието на личния регистрационен картон, между които и данни за местоживееене и местожителство. Отбелязванията в личния картон на жалбоподателя са съобразени с действащата Наредбата за гражданското състояние (отм.), графите са надлежно попълнени.

Към момента на съставяне на акта за раждане на жалбоподателя № 3120 от 25.11.1980 г. и личния му регистрационен картон (ЛРК) на 05.08.1981 г. липсва дефиниране на понятието „постоянен адрес“.

Сега действащото законодателство не борави с понятието „местожителство“, каквото е съществувало в чл. 7, ал. 1 от Закона на лицата и семейството в редакцията му към датата на съставяне на акта за раждане и ЛРК до отмяната му в сила от 01.01.2000 г. с § 6 от ПЗР към Закона за гражданската регистрация и в чл. 19, ал. 1 от Наредба за гражданското състояние от 1975 г. до отмяната ѝ на 18.5.2004 г. с ПМС № 90/3.5.2004 г. - в които норми „местожителството“ е определено по един и същ начин като населеното място, където лицето се е установило да живее постоянно или преимуществено и е записано в регистрите на населението на същото населено място. Според действащия Закон за гражданската регистрация /ЗГР/ адресната регистрация на лицето е отразяване на постоянния и настоящия му адрес в регистъра на населението - чл. 91; като постоянен адрес е адресът в населеното място, което лицето избира да бъде вписано в регистъра на населението - чл. 93; а настоящ адрес е адресът, на който лицето живее - чл. 94.

Въпреки липсата на изрично легално приравняване на понятията по отменения и по сегашния ред, то от изложеното се обосновава извода, че „местожителството“ следва да се определи като съвпадащо с един от елементите на уредената към момента адресна регистрация, а именно - с „постоянния адрес“ на лицето.

Както се посочи, в съставения непосредствено след раждането му ЛРК графите „местожителство“ и „местоживеене“ са надлежно попълнени с изискуемите данни и като се съобрази изложеното по-горе, че „местожителство“ съвпада с „постоянен адрес“, и по арг. от чл.3 от Н. /отм./, във вр. с чл.19 ,ал.2 Наредба № РД-02-20-6 от 24 април 2012 г. за издаване на удостоверения въз основа на регистъра на населението се обосновава извод, че жалбоподателят е вписан в регистъра на населението с адрес [населено място],[жк], [жилищен адрес].

Проведената служебна процедура, при която адресът е заличен, не е основание да се приеме, че жалбоподателят няма постоянен адрес, поради което не може да му бъде издадена лична карта. "Заличаване на адресна регистрация" съгласно § 1, т. 3 от ДР на ЗГР е автоматизирано възстановяване на предходния постоянен и/или настоящ адрес на лицето. Единственият фигуриращ адрес на жалбоподателя е този, фигуриращ в неговия ЛРК, поради което дори и заличен, то пак съгласно закона лицето се води с този постоянен адрес.

На следващо място, не може да се приеме като основание за отказ за издаване на лична карта обстоятелството, че компютърният софтуер, използван от административния орган за издаване на лични документи, не позволявал отпечатването на лична карта с невалиден адрес. Несъвършенството на използваната от органа информационна система, не може да служи като оправдание за неиздаването на документ за самоличност на български гражданин, който живее на територията на страната.

Съдът приема, че процесният отказ е издаден и в противоречие с целта на закона, а именно извършване на адресна регистрация по постоянен адрес и издаване на документ за самоличност на всеки един български гражданин. Лишаването на едно лице от идентификационен документ нарушава негови основни човешки права, установени в Конституцията на Република България, Хартата на основните права на Европейския съюз и Европейската конвенция за правата на човека, като право на свободно придвижване, упражняване на избирателни права, право на полагане на труд, право на лична свобода, което е недопустимо в една правовата държава.

Притежаването на документ за самоличност е право и задължение на всеки български гражданин. Липсата на документ за самоличност поставя съответното лице в неравноправно положение, лишавайки го от възможност да упражнява законоустановените си права и да изпълнява задълженията си.

С оглед изложеното оспореният отказ е незаконосъобразен и следва да бъде отменен, като преписката бъде върната на административния орган за ново произнасяне при спазване на дадените в настоящото решения указания по тълкуването и прилагането на закона.

В последното о.с.з. адв. Д. е направила искане за присъждане на разноски, за което е представила молба и списък по смисъла на чл. 80 от ГПК за заплатено адвокатско възнаграждение, в размер на 1000 лв., като е приложила преводно нареждане от 25.05.2023 г., от което е видно, че по нейна сметка е преведена сумата от 1000 лв. като адвокатски хонорар по настоящото дело за процесуално представителство на Т. Д., като сумата е платена от Сдружение „Български Х. комитет“.

Предвид така представените доказателства за плащане на хонорара, следва изводът, че жалбоподателят Т. Д. не е направил разноски за адвокат, каквито са поискани със списъка по чл. 80 ГПК от адв. Д., поради което и няма основание такива да му бъдат възстановявани.

Съгласно ТР № 6/2013 г. - т. 1 на ОСГТК на ВКС само когато е доказано извършването на разноси от страната в производството, те могат да се присъдят по правилата на чл. 78, ал. 1 от ГПК вр. чл. 144 от АПК.

Към датата на плащане на възнаграждението на адв. Д. от трето лице Сдружение „Български Х. комитет“ липсва реално осъществен разход на страната Т. Д., който да се приеме, че е за негова сметка и който да дава основание за присъждане на сумата за такъв разход в полза на тази страна на основание чл. 143, ал. 1 АПК.

Така мотивиран и на основание чл. 172, ал. 2 от АПК, съдът

РЕШИ:

ОТМЕНЯ отказ УРИ: 513-р-32480/14.03.2023 г. на старши комисар К. М. – директор на СДВР, с който на основание чл. 89, чл. 90, чл. 91, чл. 92, чл. 93, чл. 111, ал. 2 от Закона за гражданската регистрация, чл. 26, ал. 1, т. 5 от Закона за българските лични документи (ЗБЛД) и чл. 6, ал. 3 от Инструкция № Из-417/10.03.2010 г. за организацията и технологията на работа в структурите на МВР при издаване на българските лични документи, е отказано издаването на лична карта на Т. П. Д. по заявление рег. № 2784/14.02.2023 г., подадено в 05 РУ-СДВР.

ВРЪЩА преписката на директора на Столична дирекция на вътрешните работи за ново произнасяне по подаденото от Т. П. Д. заявление при спазване на дадените в настоящото решение указания по тълкуването и прилагането на закона.

ОСТАВЯ БЕЗ УВАЖЕНИЕ искането на адв. Д. за осъждане на ответника да заплати на жалбоподателя разноси за адвокатско възнаграждение.

Решението подлежи на обжалване с касационна жалба пред Върховния административен съд в 14-дневен срок от съобщаването му на страните.

СЪДИЯ: